

Länsstyrelsen

Beslut om licensjakt efter lodjur i Gävleborgs län 2022

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om licensjakt efter 20 lodjur i Gävleborgs län 2022 enligt förutsättningarna och villkoren som framgår nedan.

Länsstyrelsen medger enligt 21 § jaktförordning (1987:905) undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlag (1987:259) att jakt inte får ske från motordrivna fortskaffningsmedel, se nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Villkor

1. Jakttid

Jakten får bedrivas från och med den 1 mars 2022 till och med den 31 mars 2022 eller den tidigare tidpunkt då länsstyrelsen avlyser jakten.

Lodjur får jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

2. Jaktområde och tilldelning

Jaktområde: Hela Gävleborgs län, se karta i bilaga 3.

Tilldelning: 20 lodjur får fällas totalt inom jaktområdet.

Alla lodjur får fällas oavsett djurets kön eller ålder. Ungdjur bör dock av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

3. Uppgifter om aktuell tilldelning samt anmälan om fällt eller påskjutet lodjur

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Fällt eller påskjutet lodjur ska ske **snarast, men senast inom en timme efter att lodjuret fällts eller påskjutits*** anmälas till länsstyrelsen.

Ring **010-225 11 99** för anmälan om **fällt eller påskjutet lodjur** samt om du vill få meddelande om **återstående tilldelning**.

* Påskjutning definieras enligt föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur enligt följande: Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.

För att underlätta och effektivisera informationsspridningen om återstående tilldelning och/eller avlysning under jakten rekommenderas samtliga jaktdeltagare att utnyttja länsstyrelsens SMS-tjänst. Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att **minst** en gång varannan timme avlyssna länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till **073-123 95 38** (om du har svenskt abonnemang)
alternativt **004673 123 95 38** (om du har utländskt abonnemang)

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Lodjursjakt

Förnamn och Efternamn ersätts med jägarens riktiga namn.

Exempel: Spara Anna Andersson Lodjursjakt

Vid anmälan om fällt eller påskjutet lodjur ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till **skytt**
2. Namn, adress och telefonnummer till **ansvarig jaktledare**
3. När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)

4. Var lodjuret fällts eller påskjutits (koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000)
5. Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa

4. Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då totalt 20 lodjur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, via SMS-tjänst samt på länsstyrelsens hemsida (www.lansstyrelsen.se/gavleborg).

5. Vilka får utföra jakten

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur på det jaktområde där denne har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid enskild jakt är den enskilde jägaren jaktledare.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregister enligt 49 § jaktförordningen. Registreringen ska göras innan jägaren inleder jakten.

Anmälan kan göras via:

- Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj djurart och ange personnummer),
- Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer),
- inloggning med Bank-ID på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>.

6. Jaktledarens ansvar

Jaktledarens ansvarsområden specificeras i 7 § i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur.

- Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd inför varje jakttillfälle. Vid enskild jakt är den enskilde jägaren jaktledare.
- Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
- Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle och minst en gång varannan timme under pågående jakt hålla sig informerad om

hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.

- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.
- Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att denne bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att denne årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att denne har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lodjur.
- Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna för skadeskjutning av lodjur, uppmana jaktdeltagarna att vid jakt med kulgevär endast skjuta med stöd och att endast skjuta mot stillastående lodjur med rena sidoskott samt vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
- Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fällt lodjur till länsstyrelsen i enlighet med 5 b § jaktförordningen, att rapportering av fällt lodjur ska ske snarast och senast inom en timme från den tidpunkt då djuret fällts och att rapportering av påskjutet lodjur ska ske snarast.

Utöver Naturvårdsverkets föreskrifter menar länsstyrelsen att hund som används vid eftersök av påskjutet lodjur bör vara särskilt tränad i att spåra lodjur.

7. Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag. Jakten ska bedrivas med en god jaktetik och all hundanvändning ska präglas av detta.

Länsstyrelsen vill påminna om att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande i enlighet med 27 § jaktlagen. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap 9 § djurskyddslag (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

8. Söka efter spår med motordrivet fordon

För att söka efter lodjursspår får motordrivet fordon användas på befintligt vägnät och på befintliga skoterleder. De befintliga vägarna och/eller skoterlederna ska gå att återfinna på lantmäteriets karta i skala 1:50 000, eller på lantmäteriets karta i skala 1:100 000 i områden där kartor i skala 1:50 000 inte finns.

Detta undantag innebär att sökande längs med väg eller skoterled får ske för så kallad ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller

rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Undantaget ger inte heller rätt att söka efter lodjursspår med motordrivet fordon före den 1 mars 2022. Länsstyrelsen upplyser om att skjutvapen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng enligt 22 § jaktförordningen.

9. Tillåtna jaktmedel

I 6, 8, 10, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen och vilken ammunition som är tillåten vid jakt efter lodjur.

10. Platsundersökning och eftersök av påskjutet lodjur

Den som påskjutit lodjur ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att lodjuret är oskadat. Eftersök ska genomföras till dess att:

1. djuret påträffats dött,
2. djuret påträffats skadat och avlivats,
3. vid jakt med kulvapen, kulans anslagsplats eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats, eller om
4. djuret inte kan anträffas.

Jaktledaren ska på begäran kunna uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningspersonal. Jaktledaren ska tillsammans med skytten och länsstyrelsens besiktningspersonal kunna genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonalen dokumentera platsundersökningen och eftersök på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontrollen att djuret är oskadat.

Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

11. Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur och skriftligt dokumentera hur besiktning samt eventuell skottplatsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Skytten och jaktledaren ska så snart som möjligt, men senast inom ett dygn, från det att djuret fällts uppvisa hela djuret för länsstyrelsens besiktningspersonal.

På besiktningspersonalens begäran ska skottplats/fallplats omgående kunna uppvisas. Besiktningspersonalen fyller tillsammans med skytten och jaktledaren i de blanketter för licensjakt efter lodjur som tillhandahålls. Vid besiktning ska skytt och jaktledare kunna uppvisa statligt jaktkort, ID-handling samt vapenlicens.

Besiktning kommer att ske på plats som meddelas av länsstyrelsen. Skytten och jaktledaren blir i samband med anmälan om fällt lodjur anvisad till en besiktningsstation (se nedan) eller annan plats där besiktningen ska genomföras. Varken skytten eller jaktledaren kan själva välja var besiktningen ska ske.

Besiktningsstationer:

Ljusdals kommun: Länsstyrelsens lokal. Norrkämstaleden 12, 827 31 Ljusdal

Gysinge: Naturum Färnebofjärden, Benedicks väg 3, 811 97 Gysinge

Besiktningspersonalen tar vid besiktning ett hudprov (cirka 1 x 4 cm) och märker lodjursskinnet med ett mikrochip vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Märkningen fungerar som ett bevis på att djuret fällts lagligt.

Flådd kropp inklusive huvud och testiklar sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) genom besiktningspersonalens försorg. Flådd kropp ska om möjligt hållas kyld och inre organ får inte tas ur. Del av skinn som är eller kan misstänkas vara angripet av skabb ska också skickas in. Lodjur, alternativt delar av lodjur, som inte märks enligt bestämmelserna ovan tillfaller staten.

12. Jakträttshavarens rätt till delar av lodjuret

Under förutsättning att ovanstående uppgifter har rapporterats, att samtliga prover har samlats in samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller skinn av det fällda lodjuret jakträttshavaren. Jakträttshavaren får överlåta ett fällt lodjur till annan person.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter jakträttshavaren, alternativt den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till, kan få detta tillbaka mot en avgift. Önskas kraniet tillbaka ska detta anges särskilt på blanketten som besiktningspersonalen tillhandahåller. Kraniet märks med mikrochip av SVA.

13. Försäljning av skinn och kranium

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur fällda i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från förbudet genom ett CITES-intyg. CITES-intyget gäller för handel inom EU. För export av lodjur eller produkter av lodjur till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket.

Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Länsstyrelsens motiv till beslutet

Beslut om licensjakt efter lodjur är ett undantag från ett strikt skydd av arten och därför är möjligheten att medge licensjakt efter lodjur starkt begränsad. Jakt kan endast ske om det finns stöd i något av de undantag som finns reglerat. Länsstyrelsen gör följande bedömning avseende licensjakt efter lodjur 2022.

Syftet med jakten

Syftet med att besluta om licensjakt i Gävleborgs län är att förebygga och begränsa de negativa socioekonomiska konsekvenserna, underlätta tamdjurshållning och begränsa skadorna. Vilket kommer skapa förutsättningar för en hållbar rovdjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.¹

Länsstyrelsen bedömer att syftet med jakten är i enlighet med Riksdagens beslut, En hållbar rovdjurspolitik¹. Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen. Vidare framgår det av den nationella förvaltningsplanen för lodjur² att ett stärkt och upprätthållet förtroende för förvaltningen är nödvändigt för en hållbar rovdjursförvaltning.

Risken för olägenheter och socioekonomiska konsekvenser ökar i områden där förekomsten av lodjur är tät. Förutom direkta kostnader till följd av lodjursangrepp på tamdjur, har Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) konstaterat att det finns indirekta kostnader för såväl enskilda lantbrukare som för samhället i

¹ Proposition 2012/13:191 En hållbar rovdjurspolitik

² Naturvårdsverket. 2016. Nationell förvaltningsplan för lodjur.

Förvaltningsperioden 2014– 2019, justerad version 2016. ISBN: 978-91-620-8760-9

rovdjurstäta områden. Detta trots ett betydande arbete med förebyggande åtgärder.³

Syftet med att vidta licensjakt som åtgärd i Gävleborgs län är även att förhindra att koncentrationen av lodjur ökar snabbare än vad som främjar samexistensen med människor i länet.

Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Det samlade rovdjurstrycket ökar på många platser i landet idag, däribland i Gävleborgs län och det är viktigt att beakta helhetsbilden när det gäller möjliga effekter som kan uppstå.

Effekter kan bland annat vara rädsla och oro i samband med den upplevda risken för den egna säkerheten men också skador på tamdjur samt ekonomiska effekter i samband med direkta skador och förebyggande åtgärder. Förekomsten av rovdjur kan även leda till möjligheter i form av turism och jakttillfällen vilket kan innebära positiva upplevelser och inkomster.

Antalet skador på tamdjur, främst på får och hundar, i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år.

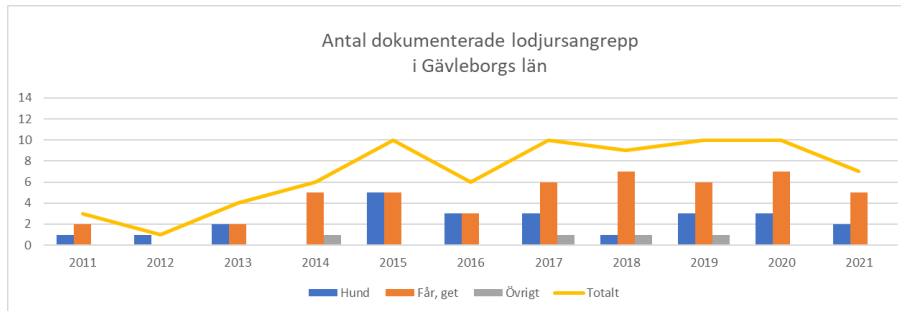
På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Detta i sin tur leder till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress. Vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan länsstyrelsens förvaltning och ortsbefolkningen som följd.

En begränsad och selektiv licensjakt som sker under strängt kontrollerade förhållanden är enligt länsstyrelsen nödvändig för att begränsa risken för skador och negativa socioekonomiska konsekvenserna som lodjur orsakar. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur.

Skador på tamdjur

Tamdjursskador orsakade av lodjur sker spritt i hela länet. Det har under de senaste fem åren dokumenterats i snitt nio skador per år i länet med en svag minskning under 2021. Några av de vanligaste skadorna är angrepp på får och hundar (fig. 1). Uppgifterna för 2021 i figuren nedan avser antalet dokumenterade skador till och med beslutsdatum.

³ Elofsson *et al.* 2015. Påverkan från rovdjursangrepp på landsbygdsföretagens ekonomi. Rapport 167. Sveriges lantbruksuniversitet.

Figur 1 Antal årliga lodjursangrepp i Gävleborgs län mellan åren 2011–2021.

Uppnå syftet med jakten

Licensjakt i Sverige bedöms av Naturvårdsverket som en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv lodjursförvaltning om den sker i begränsad omfattning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information bidra till att minska konflikter mellan människa och lodjur. När inventeringar visar att stammen ligger över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser². Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad.⁴ Förtroendet för förvaltningen är därför enligt länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Gävleborgs län på lång sikt.

Lodjur i Sverige

Under inventeringssäsongen 2020/2021⁵ kvalitetssäkrades 280 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en uppgång med 24 familjegrupper jämfört med inventeringsresultatet 2019/2020. Av familjegrupperna återfanns 213 i Sverige, vilket översätts till cirka 1329 individer med hjälp av en omräkningsfaktor.⁶

Naturvårdsverket rapporterade 2013 att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige. Dessa individer fördelades mellan biogeografiska områden, 140 individer i det alpina området och 730 individer i det boreala området. Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

⁴ Linnell, J. 2013. From conflict to coexistence? Insights from multi-disciplinary research into the relationships between people, large carnivores and institutions.

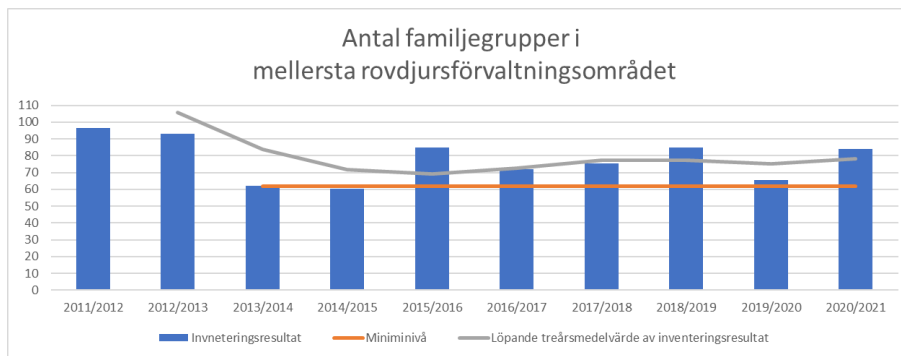
⁵ Frank, J. & Tovmo, M. 2021. Inventering av lodjur 2021. Beståndstatus för stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2021.

⁶ Nationell förvaltningsplan för lodjur, reviderad version, ISBN 978-91-620-8760-9

Den 29 april 2019 rapporterade Naturvårdsverket återigen till EU att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige och att arten har gynnsam bevarandestatus.

Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet (fig. 2). Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen men också på att det vissa år är svårt att inventera, på grund av brist på bra spårnö. Föregående vinter rådde det under långa perioder barmark i delar av förvaltningsområdet. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns en risk att inventeringsresultatet är en underskattning av lodjursstammens storlek. Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet har det visats genom forskning att tätheten av rådjur har stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området.

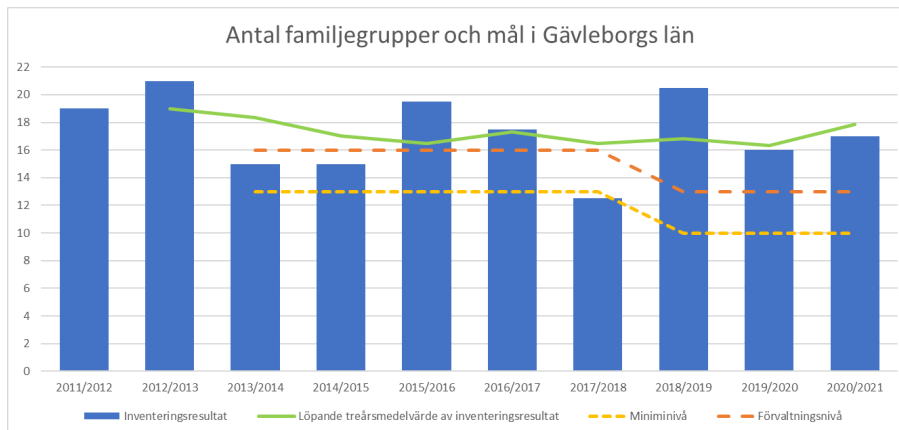

Figur 2 Inventeringsresultat, löpande treårsmedelvärde av inventeringsresultat samt gemensam minimnivå i mellersta rovdjursförvaltningsområdet åren 2011/2012–2020/2021.

Enligt Viltskadecenters sammanställning konstaterades 84 familjegrupper i mellersta rovdjursförvaltningsområdet säsongen 2020/2021.⁵ Detta innebär en ökning med 18,5 föryngringar jämfört med föregående säsong. Utifrån det löpande treårsmedelvärdet av inventeringsresultaten så ligger populationen förhållandevis stabilt mellan 70 och 80 familjegrupper de senaste sex åren.

Lodjur i Gävleborg

Inventeringsresultatet från 2020/2021 visar att antalet familjegrupper av lodjur är 17,3 vilket översätts till cirka 108 lodjur (fig. 3), med hjälp av en omräkningsfaktor.⁵ Utifrån det löpande treårsmedelvärdet från inventeringsresultaten så har populationen i länet legat förhållandevis stabilt på 16-17 familjegrupper mellan åren 2015 till 2021.

Figur 3 Resultatet av lodjursinventeringen i Gävleborgs län under perioden 2011/2012 till 2020/2021, löpande treårsmedelvärden av inventeringsresultatet samt gällande miniminivå och förvaltningsnivå. Källa inventeringsresultat: Viltskadecenter.

Eftersom grannlänerna har flertalet familjegrupper kan inte Gävleborgs län, som ligger i utkanten av mellersta förvaltningsområdet, klassas som ett spridningsområde utan det tillhör snarare kärnområdet för populationen.

Mål för lodjurspopulationen

Miniminivån för lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet fastställdes år 2019 till 62 föryngringar.⁷ I Gävleborgs län fastställdes miniminivån till tio årliga föryngringar. De nationella målen för arten är att lodjursstammen ska ligga på eller över miniminivån på både rovdjursförvaltningsområdesnivå och länsnivå.

Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län har beslutat om en förvaltningsnivå på 13 årliga föryngringar (dnr 6801–2019).

Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Gävleborgs län, antagen av Viltförvaltningsdelegationen den 19 maj 2017, samt den av Viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsnivån för lodjur, beslut från den 30 augusti 2019 (dnr 6801–2019), är regionalt betydelsefulla styrdokument för lodjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för lodjursförvaltningen, samt rovdjursförvaltningen i stort, är att respektera och sträva efter att på ett ansvarsfullt sätt nå den regionalt beslutade förvaltningsnivån om 13 årliga föryngringar. Länsstyrelsen bedömer att en regionalt förankrad lodjursförvaltning kan inverka positivt på rapporteringsviljan från jägare och allmänhet när de upptäcker lodjur, vilket leder till en bättre inventering, större delaktighet i förvaltningen och en ökad förutsägbarhet.

⁷ Fastställande av miniminivåer för lo gällande rovdjursförvaltningsområden och län. Dnr NV-01525-18

Samverkan inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet

I enlighet med Riksdagens beslut, En hållbar rovdjurspolitik¹ samverkar länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet i frågor gällande förvaltning av stora rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om miniminivåer för lodjur⁷, respektive läns förvaltningsplaner samt gällande författningar. Länsstyrelserna i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har haft möten för att diskutera förutsättningarna för och målsättningarna med licensjakt efter lodjur. Samråden har även omfattat utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten. Viltskadecenters beskattningsmodell⁸ har använts som underlag vid samråd om lämpligt uttag.

Ett totalt uttag på 56 lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet skulle resultera i, enligt beskattningsmodellen⁸, en förväntad population på omkring 78 familjegrupper av lodjur under vintern 2022/2023. Det vill säga en minskning med sex familjegrupper jämfört med det senaste inventeringsresultatet. Modellen anger att det är mindre än 3 % risk att jaktuttaget leder till att populationen hamnar under förvaltningsområdets miniminivå under vintern 2022/2023.

Länsstyrelserna bedömer att en licensjakt efter lodjur 2022 i de avgränsade jaktområdena inom förvaltningsområdet inte äventyrar lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Licensjakten efter lodjur riskerar inte heller att förvaltningsområdets miniminivå om 62 föryngringar understigs. Länsstyrelserna bedömer att utöver licensjakten finns det även utrymme för skyddsjakt under 2022, om behovet skulle uppstå. Det är förhållandevis ovanligt med skyddsjakter efter lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Sedan 2014 har endast tre lodjur fällts under skyddsjakt i det mellersta förvaltningsområdet.⁹

Annan lämplig lösning

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Utöver licensjakt arbetar länsstyrelsen även i största möjliga utsträckning med andra åtgärder så som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Detta är dock inte tillräckligt och för att begränsa skador, därav bedömer

⁸ André, H. 2021. Beskattningsmodell för lodjur - Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2023 vid olika beskattningsnivåer under 2022. Rapport 2021-3

⁹ Naturvårdsverkets Beslutsdatabas

länsstyrelsen att licensjakt utgör ett nödvändigt komplement för att ytterligare minska risken för negativa socioekonomiska konsekvenser.

Skyddsjakt

Ett alternativ till licensjakt efter lodjur, för att motverka skador, är skyddsjakt. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att skyddsjakt utifrån dess nuvarande kriteriestruktur ska användas som ett komplement, inte ett alternativ till licensjakt. Skyddsjakt innebär att problematiska individer avlägsnas snabbt och effektivt. Till skillnad från licensjakt får inte syftet med skyddsjakt vara att reglera en population. Vid en skyddsjakt involveras ofta ett fåtal personer och det tillämpas metoder som vid licensjakt inte är tillåtna. De fällda djuren omhändertas vanligtvis av myndigheterna och lodjuret får en sorts karaktär av skadedjur. Att genomföra ett stort antal skyddsjakter med populationsreglerande effekt skulle vara mycket resurskrävande och kostsamt och är därmed inte en lämplig lösning för att hålla stammen på en nivå som motsvarar länets uppsatta förvaltningsnivå.

Förebyggande åtgärder

Andra lämpliga lösningar som provas i samband med skador är exempelvis stängsel och/eller skrämsel av olika slag. Skrämsel är en åtgärd som ofta har en kort eller begränsad effekt på lodjur som orsakar skador. Lodjuren är också mycket svåra att stänga ute från fårhagar, då de kan klättra, ta sig igenom och lätt hoppa över även höga stängsel¹⁰. Exempelvis är rovdjursavvisande stängsel något som provas, men att utvärdera effekten är svårt.

Förebyggande åtgärder bedöms av länsstyrelsen inte möjliga att genomföra på en skala som omfattar ett helt län eller för att förebygga att lodjur på lång sikt inte angriper tamdjur såsom får. Enligt länsstyrelsen finns det för närvarande inte någon effektiv alternativ lösning till licensjakt.

Länsstyrelsens sammantagna bedömning

För att förebygga och begränsa socioekonomisk påverkan, underlätta tamdjurshållningen samt främja samexistens med människor i Gävleborgs län finns ingen annan lämplig lösning än licensjakt. Lodjursstammen har gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har förenat beslut med villkor i syfte att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden. En jakt av denna omfattning äventyrar inte upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

Länsstyrelsen bedömer att ett begränsat uttag på 20 lodjur under licensjakt inte riskerar att lodjurspopulationen understiger länets

¹⁰ Viltskadecenter. 2004. Tamdjursstängsel och lodjur – försök i djurparker [tamdjursstängsel och lodjur.indd \(viltskadecenter.se\)](http://viltskadecenter.se/tamdjursstängsel_och_lodjur.indd)

minimnivå på tio föryngringar. Länsstyrelsen anser inte heller att det kommer att motverka att lodjursstammen ska förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde på nationell nivå.

Länsstyrelsens sammantagna bedömning är att kraven för licensjakt är uppfyllda. Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet fattas med stöd av 5 b-c, 9 b, 21, 23 c-d, 24 a, d och 49 §§ jaktförordning (1987:905), Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län (Ärendenummer: NV-04663-19) samt 10 § jaktlag (1987:259). I beslutet beaktas skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv samt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur (NFS 2010:15 och NFS 2014:25).

Lodjur återfinns i bilaga 4 a till EU:s Art- och habitatdirektiv över noggrant skyddade arter beträffande vilka staterna enligt artikel 12 ska förbjuda att avsiktligt fånga eller döda exemplar i naturen. Enligt samma artikel är det förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Lodjur får enligt 3 § jaktlagen endast jagas om det följer av jaktlagen eller föreskrifter eller beslut meddelade med stöd av denna lag.

Art- och habitatdirektivets undantagsbestämmelser har införts i svensk lagstiftning genom 23 a - 29 och 31 §§ jaktförordningen. I 23 c § första stycket anges de allmänna förutsättningarna för licensjakt.

Enligt förarbetena till svensk jaktlagstiftning ska eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt i första hand regleras genom jakt. I propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57) skriver regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur.

I propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och menar att Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där miniminivån för en rovdjursart överskrids ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till

bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt: ”från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder”

Länsstyrelsen gör i sitt beslut om licensjakt efter lodjur en samlad bedömning utifrån de regler och undantagsregler som avses i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det så kallade Art- och habitatdirektivet, vilket implementerats i den svenska jaktlagstiftningen och artskyddsförordning (2007:845). Länsstyrelsen föreskriver i sitt beslut om de villkor som ska gälla för licensjakt efter lodjur samt de villkor som framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur.

Information

Jakt som inte följer villkoren i detta beslut sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Lodjur som är fredade tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Länsstyrelsen upplyser om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Beslutet finns under överklagandetiden

tillgängligt hos Länsstyrelsen Gävleborg, Borgmästarplan, Gävle samt på länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/gavleborg.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Joel Isensköld med vilthandläggare Sandra Wahlund som föredragande. I handläggningen deltog även vilthandläggare Elina Eriksson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Lathund för dig som deltar i licensjakten efter lodjur i Gävleborgs län 2022
3. Karta över jaktområde

Kopia till

1. Naturvårdsverket
2. Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
3. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län
4. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet
5. Skandinaviska lodjursprojektet Skandlynx
6. Jordbruksverket

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 9475-2021.

Lathund för dig som deltar i licensjakten efter lodjur i Gävleborgs län 2022

Villkor för jakten

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Ansvarig jaktledare ansvarar för att alla deltagare i jakten känner till villkoren för hur jakten får bedrivas. Alla villkor står i beslutet.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregister. Läs mer i beslutet under rubriken **Vilka får utföra jakten** om hur du går tillväga.

Jaktområde, tilldelning och jakttider

Hela Gävleborgs län är ett jaktområde.

Högst 20 lodjur får fällas i länet.

Jakttid: Den 1 mars 2022 – den 31 mars 2022, eller den tidigare tidpunkt då länsstyrelsen avlyser jakten.

Lodjur får jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Återstående tilldelning

För meddelande om återstående tilldelning, ring: **010-225 11 99** (länsstyrelsens telefonsvarare).

För att få SMS om återstående tilldelning sms:ar du texten Spara Förnamn Efternamn Lodjursjakt till 073-123 95 38, eller till 0046731239538 om du har utländskt abonnemang.

Anmälan om fällt eller påskjutet lodjur

Anmälan ska ske snarast och inom en timme från den tidpunkt som djuret fällts eller påskjutits.

För anmälan om fällt eller påskjutet lodjur, ring: **010-225 11 99**.

Jakt med hund

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag. Länsstyrelsen påminner om

att jakten ska bedrivas med en god jaktetik och att all hundanvändning ska präglas av detta.

Fordonsanvändning

Att söka efter spår av lodjur för så kallad ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats är tillåtet. Detta undantag innebär att:

- Skjutvapen får inte medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng. Läs mer i beslutet under rubriken **Söka efter spår med motordrivet fordon** för ytterligare villkor.
- Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Påskjutning

Skytten ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att lodjuret är oskadat. Eftersök ska genomföras tills dess:

1. djuret påträffats dött
2. djuret påträffats skadat och avlivats
3. vid jakt med kulvapen, kulans anslagsplats eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats
4. djuret inte kan anträffas

Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonalen dokumentera platsundersökning och eftersök på särskild blankett.

Jaktledaren ansvarar också för att eftersökshund finns tillgänglig.

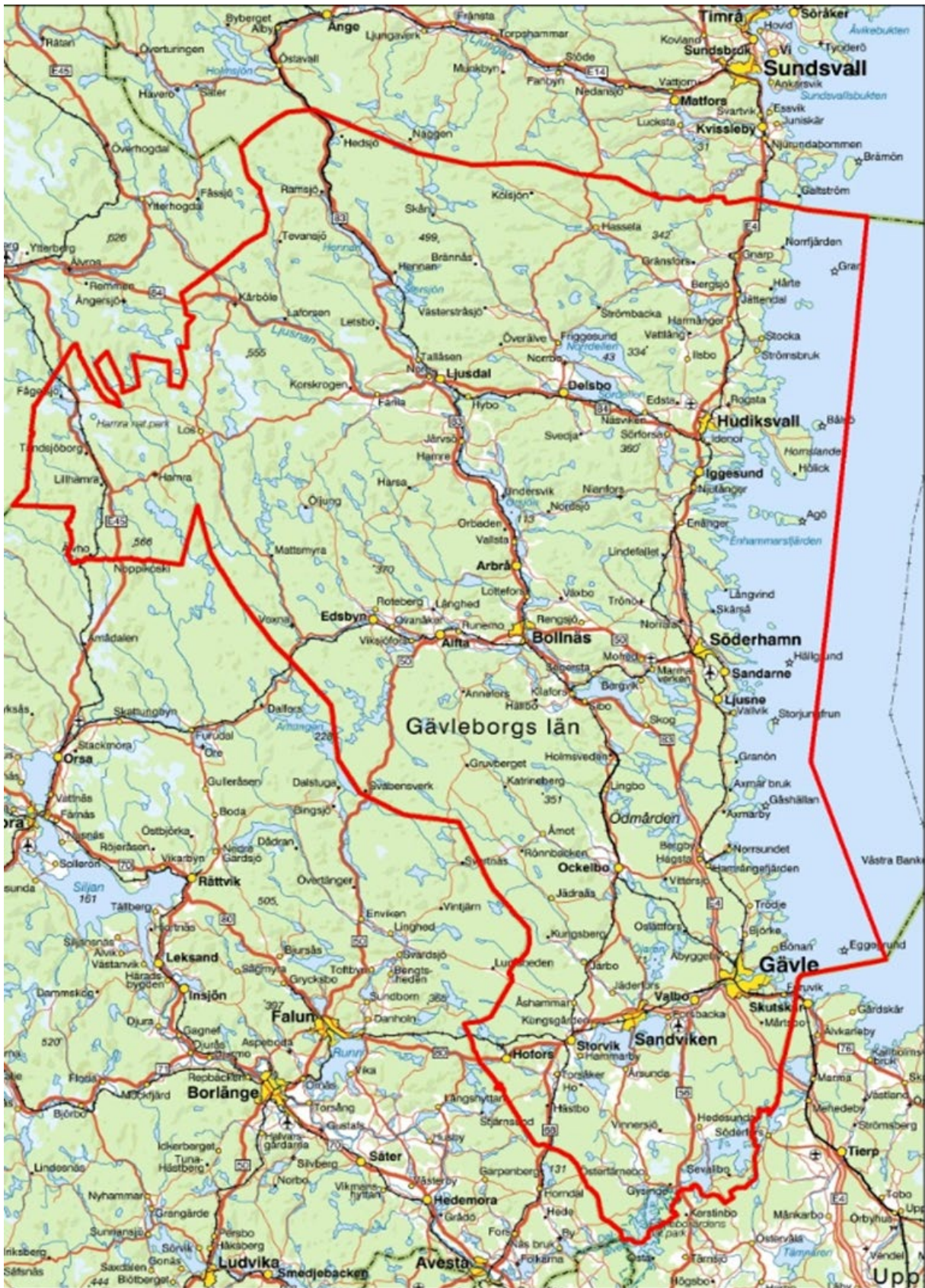
Besiktning av fällt lodjur

Alla fällda lodjur ska besiktas av länsstyrelsen. Besiktning sker efter överenskommelse med länsstyrelsen. På uppmaning av besiktningspersonalen ska skytten eller jaktledaren i detalj kunna redogöra för jaktens genomförande och visa skottplats/fallplats.

Vid besiktning ska skytt och jaktledare kunna uppvisa ID-handling, statligt jaktkort och vapenlicens.

Försäljning av skinn och kranium

Annonsering, köp, byte eller försäljning av skinn eller kranium av lodjur är förbjudet. Jordbruksverket kan meddela undantag från förbudet genom ett CITES-intyg. CITES-intyget gäller för handel inom EU.

Figur 4 Kartbild som visar Gävleborgs länsgräns